

IRAN-UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL
AWARD

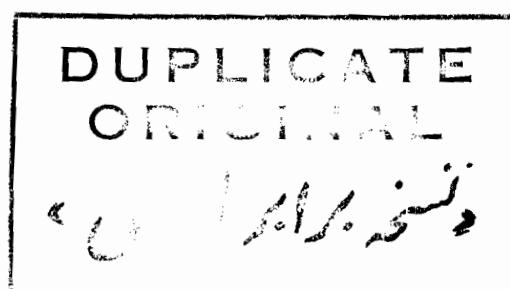
Case No. B13
Chamber Two

دیوان داوری دعاوی ایران - ایالات متحده

26

پرونده شماره ب - ۱۳
شعبه دو
حکم شماره ۱۳-۲ ب - ۱۶۶

IRAN UNITED STATES CLAIMS TRIBUNAL	دادگاه داوری دعاوی ایران - ایالات متحده
ثبت شد - FILED	
Date	13 NOV 1986
	۱۳۸۵ / ۸ / ۲۲
No.	B13

اداره گمرک ایران،
خواهان،

- ۹ -

ایالات متحده امریکا،
خوانده.

_____
حکم
_____

یک - سوابق امر و جریان رسیدگی

۱ - در ۱۵ ژانویه ۱۹۸۲ (۲۵ دی ماه ۱۳۶۰) اداره گمرک ایران (۱) ("خواهان") دادخواستی ثبت و مبلغ ۷،۳۷۹،۳۷۱ ریال که حسب ادعا خوانده، ایالات متحده امریکا بابت حقوق و عوارض گمرکی بدھکار بوده، مطالبه کرد. ادعا ناشی از ترتیباتی است که به موجب آن خواهان اجازه داد کالاهای مختلفی جهت نمایش در مرکز بازرگانی ایالات متحده در نمایشگاههای گوناگون بازرگانی بین المللی و نمایشگاه ابزار حاسین به طور موقت و بدون پرداخت حقوق گمرکی معمول به ایران وارد شود. سفارت ایالات متحده در تهران غالباً "ضمانتنامه هائی صادر و رعایت مقررات گمرکی ایران را تضمین می نمود." (۲) خواهان استدلال می کند که این تضمین به این معنی بود که ایالات متحده مسئولیت مالی پرداخت حقوق گمرکی لازم برای کالاهای را که برگشت داده نشود، می پذیرد.

۲ - نخستین عکس العمل ایالات متحده در برابر این ادعا و ادعاهای مشابه ثبت عرضحالی در ۱۴ آوریل ۱۹۸۲ (۳۰ مهروردين ماه ۱۳۶۱) بود که طی آن از دیوان درخواست کرد که به دولت ایران دستور دهد اسناد رسمی حربوط به شرکت ایالات متحده در نمایشگاههای بازرگانی بین المللی ایران را که در سفارت ایالات متحده در ایران نگاهداری می شد، ارائه دهد. ایالات متحده، پس از اشغال سفارت امریکا در ۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۱۳ آبان ماه ۱۳۵۸) در تهران دیگر به آن اسناد دسترسی نداشت.

---

(۱) در درخواست از خواهان به عنوان "گمرک ارشاد" نام بردہ شده ولی "مدیر کل گمرک ایران" آن را امضا کرده است. خواهان در آخرین لایحه اش خود را "اداره گمرک ایران" نامیده و دیوان نیز همین عنوان را به کار می برد.

(۲) در این پرونده خواهان نسخ هیچیک از ضمانت نامه ها یا مدارک دال بر مجموع مبلغ مورد ادعا را تسلیم نکرد.

۳ - لیکن، با ثبت "درخواست رد ادعا به دلیل عدم صلاحیت" از طرف ایالات متحده به همراه لایحه دفاعیه وی در ۱۵ نوامبر ۱۹۸۲ (۲۴ آبان ماه ۱۳۶۱)، عرضحال مذبور منتفي گردید. ایالات متحده در درخواست خود استدلال می کند که دیوان صلاحیت رسیدگی به این ادعا و سایر ادعاهای مشابه را ندارد و اضافه می نماید که هر چند این ادعا یک ادعای رسمی است ولی "از ترتیبات حراردادی فیما بین (دو دولت) برای خرید اجناس و خدمات" به ترتیب مقرر در بند ۲ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی، ناشی نمی شود. ایالات متحده طبق ماده ۲۱ قواعد دیوان از دیوان درخواست کرده که قبل از ادامه داوری ادعای حاضر، در حورد این دفاع صلاحیتی خوانده رای دهد.

۴ - دیوان طی دستور حورخ ۱۷ خوریه ۱۹۸۲ (۲۸ بهمن ماه ۱۳۶۴) به طرفین اطلاع داد که «با توجه به احکامی که شعب یک و سه در پرونده های مشابه حادر کرده اند»، دیوان در نظر دارد در مورد موضوع صلاحیتی که ایالات متحده در پرونده حاضر مطرح نموده، "در اسرع وقت ممکن" تصمیم گیرد. دیوان طی دستور حورخ ۵ زوئن ۱۹۸۲ (۱۵ خرداد ماه ۱۳۶۵)، ضمن سایر مطالبه به طرفین اطلاع داد که در نظر دارد راجع به موضوع صلاحیت براساس مدارکی که تا ۳۰ اوت ۱۹۸۲ (۸ شهریور ماه ۱۳۶۵) تسلیم شده، تصمیم گیرد. خواهان در ۲۹ اوت ۱۹۸۲ (۷ شهریور ماه ۱۳۶۵) لایحه دیگری به ثبت رساند.

دو - دلایل حکم

۵ - بخشی نیست که پرونده حاضر به ادعای ایران علیه ایالات متحده مربوط بوده و از لحاظ صلاحیتی به موجب بند ۳ ماده دو بیانیه حل و فصل دعاوی در شمار "ادعاهای رسمی" قرار می گیرد.

۶ - صلاحیت دیوان نسبت به "ادعاهای رسمی" محدود به ادعائی است که ناشی

"از ترتیبات قراردادی فیما بین (ایالات متحده و ایران) برای خرید یا فروش اجناس یا خدمات" باشد.

بنابراین دیوان باید متلاع شود که نه تنها ادعاهای ناشی از ترتیبات قراردادی هستند، بلکه بالاخره، این ترتیبات برای تهیه اجناس و خدمات می باشند.

۷ - در پرونده حاضر ادعا بابت پرداخت حقوق و عوارض گمرکی است که حسب ادعا پرداخت نشده است. تعهد پرداخت چنین حقوق و عوارضی مستقل از هرگونه قراردادی بوده و از اعمال مقررات ذیربسط گمرکی ایران ناشی می شود. بدین ترتیب، بدیهی است که ادعا از صلاحیت دیوان خارج است. رجوع شود به اداره گمرک ایران و ایالات متحده امریکا، حکم شماره ۳-ب ۱۷۲ (۱۹۸۵ آوریل ۲۸، ۱۳۶۴).

۸ - در زصینه حاضر می توان چنین خیز آنستدلال کرد که ادعا ناشی از خماتنامه هایی است که سفارت ایالات متحده صادر کرده، و این خماتنامه ها در حکم ترتیبات قراردادی بین دو دولت است. لیکن، حتی اگر چنین خماتنامه هایی را بتوان ترتیبات قراردادی بین دو دولت دانست، این ترتیبات برای خرید و فروش اجناس و خدمات غبوده اند. این ترتیبات در حکم قبول مسئولیت اداری از طرف سفارت به منظور تسهیل ورود اجناس برای نمایش در نمایشگاه های مختلف بازارگانی وابزار و مرکز بازارگانی ایالات متحده می باشد. این ترتیبات تلویحاً نه تنها پرداخت عوارض گمرکی مقرر [بلکه رعایت کلی مقررات گمرکی ایران را تضمین می کند. دیوان قبله] رای داده است که چنین ترتیباتی در حکم قراردادهای "برای خرید و فروش اجناس و خدمات" به مفهوم عادی آن کلمات نمی باشند. رجوع شود به اداره گمرک ایران و ایالات متحده امریکا، حکم شماره ۱-ب ۱۶-۱۰۵ (۲۶ زانویه ۱۹۸۴ - ۳ بهمن ۱۳۶۲).

۹ - دیوان متلاع شده است که هیچ مبنای احتمالی دیگری برای صلاحیت رسیدگی به این ادعا در بیانیه حل و خصل دعاوی وجود ندارد.

سه - حکم

۱۰ - به دلایل پیش گفته

دیوان به شرح زیر حکم صادر می کند:

(الف) ادعای اداره گمرک ایران به دلیل عدم صلاحیت رد می شود.

(ب) هر یک از طرفین باید هزینه های داوری مربوط به خود را تقبل نماید.

لاهه، به تاریخ ۱۳۶۵ آبان ماه ۲۳... برایر با... ۱۹۸۶ نوامبر... ۱۱۳... لاهه،

روbert brewster

رئیس شعبه دو

به نام خدا

جرج اچ. آلدراچ

حمید بهرامی احمدی

نظر مخالف

م.ج.ج / ج.م